

SOGNEBLAD

Nr. 3 · juni · juli · august · 2018

Foto: Aksel Fredensborg

Markedsgudstjeneste

ADRESSER

Sognepræst

Susanne Østbjerg Kargo
Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse
E-mail: SOE@km.dk
Mobil: 28 25 41 01
Mandag fri.

Graverkontoret

Kirkegade 21, 6623 Vorbasse
E-mail: Vorbasse.kirke@gmail.com
Tlf: 75 33 38 18 / Mobil: 24 48 05 55

Graver ved Vorbasse og Skjoldbjerg kirker

Søren Møller Madsen
Bogholdervej 1C, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse

Organist

Kjeld Møller Heinsen,
Silkehalevej 4, 7100 Vejle
Tlf: 75 83 77 83 / Mobil: 27 77 13 80
E-mail: organistvorbasse@gmail.com

Hjemmeside: www.vorbassekirke.dk

MENIGHEDSRÅD

Formand

Karin Saugmann
Fitting Stationsvej 1, 6623 Vorbasse
Tlf: 30 34 64 71
E-mail: sauge@live.dk

Kirkeværgen, Vorbasse

Erling Jensen
Fittingvej 19, 6623 Vorbasse
Tlf: 24 41 71 74
E-mail: mwejensen@gmail.com

Kirkeværgen, Skjoldbjerg

Klaus Vilstrup
Købmandsvej 10, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse
Tlf: 29 22 85 26
E-mail: dkklavil@lego.com

SOGNEBLADET

Kirkebladet udgives af menighedsrådet.

Redaktion:

Klaus Vilstrup, Jytte Pedersen, Birgit Thomsen,
Eva Frank og sognepræsten (ansvarshavende).

Deadline til næste kirkeblad: 2. juli 2018

Materiale sendes til Eva Frank:
vorbasse.kirkeblad@gmail.com

KONFIRMATIONER 2019

Konfirmationsgudstjenesterne kommer til at ligge på disse dage og tidspunkter i 2019:

Vorbasse kirke:

Bededag den 17. maj kl. 9:00 & 11:00

Skjoldbjerg kirke:

Bededag den 17. maj kl. 13:00

Konfirmationsforberedelse

Alle elever i de kommende 7-klasser tilbydes at deltage i konfirmationsforberedelse med henblik på konfirmation i Vorbasse eller Skjoldbjerg kirke næste forår.

Der vil være indskrivning af konfirmander i uge 34. Alle elever i de kommende 7-klasser vil inden sommerferien få brev via skoleintra med dato og tidspunkt.

Konfirmationsforberedelsen foregår i Vorbasse kirke og sognehus. Det er endnu ikke afgjort, hvornår forberedelsen vil ligge, men videre information herom vil blive sendt ud på Vorbasse skoles intranet.

”Hvorfor-gør-vi-sådan”-gudstjeneste

Som optakt til næste års konfirmandundervisning holder vi ”Hvorfor-gør-vi-sådan”-gudstjeneste **søndag d. 2. september kl. 10.30 i Vorbasse Kirke.**

Alle er velkommen til denne gudstjeneste, men de kommende konfirmander og deres familier indbydes særligt til at deltage. I gudstjenesten vil nogle af de ritualer og traditioner som gudstjenesten indeholder, blive forklaret, og konfirmanderne og deres forældre bliver måske klædt lidt bedre på til det kommende års gudstjenester i forbindelse med konfirmationsforberedelsen.

KONFIRMANDER 2018

Behovet for anerkendelse

I skrivende stund raser overenskomstforhandlingerne over hovedet på os, og det er ikke til at vide, hvordan det ender, endstige hvordan de næste måneder ser ud. Kommer der strejke eller lockout? Bliver forhandlingspartnerne enige? Og står vi i sidste ende med et kompromis, som gør flest muligt mennesker glade?

Det er en konflikt, som vi ikke har set tidligere, bl.a. fordi den ene part er staten, og den anden er størstedelen af de statslige ansatte. Statslige ansatte er historisk set statens forlængede arm. Tjenestemænd, som virker på statens vegne ude i alle kroge af samfundet: posten, præsten, politimanden, læreren, brandmanden, overlægen, sygeplejersken... Tidligere har denne tjenstlige forpligtelse indeholdt en vis stolthed og en anerkendelse i lokalsamfundet. Der har været særlige pligter og privilegier tilknyttet stillingerne – tjenesteboliger, pension, rådighedstjeneste, tavshedspligt mm.

I dag er gruppen af de statslige ansatte blevet så stor, og ligheden i samfundet blevet så udbredt, at denne gruppe ikke som udgangspunkt ses – eller ser sig selv – som statens forlængede arm, men primært som lønmodtagere på lige vilkår med alle øvrige lønmodtagere. Forskellen er bare, at det er os selv, det er os alle sammen, som skal betale deres løn. Det betyder, at der er en vis pose penge til rådighed, og den skal deles ud på de mange offentlige sektorer. Der sidder ikke en direktør eller en fabrikant, som tjener pengene for det arbejde, der udføres og derudaf skal betale de ansatte en passende løn. Foretagendet er vores samfund, og spørgsmålet er, hvad det arbejde er værd – og om det kan honoreres med beløb nederst på lønsedlen?

For kort tid siden blev jeg gjort opmærksom på forskellen mellem et arbejde og et job. Det er en sproglig sondring, jeg ikke tidligere har tænkt

særlig meget over, men som jeg faktisk ofte indholdsmæssigt har talt med mange om. Ved den debat, hvor jeg blev gjort opmærksom på forskellen, hævdede paneldeltagere at forskellen på et job og et arbejde er, at et job har vi primært pga. lønnen, hvorimod et arbejde delvist også bærer lønnen i sig selv.

Jeg kan godt lide tanken om, at jeg som præst ikke tænker om min gerning som et job, men som et arbejde. Vi plejer at joke med herhjemme, at hvis vi vandt den store gevinst, ville min mand bruge 10% på biler, og jeg ville ansætte en hjælpepræst, så der var mere tid og overskud til nærvær og fordybelse i mit arbejde.

Sådan er vi heldigvis mange, som har det. Langt de fleste af os – statslige eller private ansatte – står op hver morgen, tager afsted og udfører et arbejde, som giver mening og livsglæde og værdi bl.a. fordi, vi for de flestes vedkommende formentlig har valgt et arbejdsområde, der interesserer os, og som vi rent faktisk er gode til. Nogle af os, har måske også fra dag ét på studiet været klar over, at det ikke nødvendigvis er et arbejdsområde, som ville forgyldte os.

Et af problemerne og måske pointerne i den nærværende overenskomstkonflikt er for mig at se, at det tab af status og anerkendelse som naturligt og måske også meget rimeligt gennem årene er blevet resultatet af den store vækst i den offentlige sektor og en høj grad af både individualisering og lighed i samfundet, ikke er blevet kompenseret økonomisk. Det er måske på den ene side noget mærkeligt noget at sige, for der er jo ingen som bør være mere "værd" i samfundet end andre eller nyde en særlig status og anerkendelse – men det fortæller os, at anerkendelse har en værdi.

Behovet for anerkendelse er noget af det, der ligger dybest i os alle. Vi vil gerne vide, at vi har

en plads i andres bevidsthed. At vi er regnet for noget, hører til i en eller anden menneskelig sammenhæng. Det er grundlæggende i hele vores liv, i vores familieliv, arbejdsliv og fritidsliv. Vi har brug for at mærke, at der er nogen, der anerkender os, ved hvem vi er, respekterer os.

Der ligger anerkendelse og respekt i den løn, vi får for at udføre vores arbejde. Beløbet nederst på lønsedlen fortæller os, at der er nogen, der sætter pris på det, vi gør. At det vi gør, har en værdi, som

kan måles i kroner og øre. Men der ligger også en ikke ubetydelig anerkendelse i ord. I ros og klap på skulderen, i respekt for ens faglighed. Det er en anerkendelse, som ikke kan måles i kroner og øre, og som der heldigvis heller ikke er en begrænset mængde af i en statslig pose. Det er noget vi alle har til rådighed og frit kan og skal dele ud af. Anerkendelse er nemlig en af de ting, som der ligesom kærlighed og glæde og smil kun bliver mere af, når vi deler ud af det.

SØK

ORIENTERING

Ny gravermedhjælper

I fremtiden kommer i til at møde Ruth Josiassen på og omkring Vorbasse og Skjoldbjerg kirkegårde.

Jeg har tidligere arbejdet på Vejen og Hodde kirkegårde.

Min bopæl ligger i Brørup, hvor min fritid bruges i haven, på badminton og volleyball, sang i Kongeåkkoret og på bagsædet af en motorcykel.

Ruth

Sogneindsamling 2018

Den anden søndag i marts var der sogneindsamling for Folkekirken Nødhjælp. Det er en tradition at Vorbasse og Skjoldbjerg deltager. Der er desværre god brug for pengene rundt om i verden. Vi var ca. 20 indsamlere, der indsamlede ca. 14.000 kr. De fleste ruter var dækket og vi havde en hyggelig dag i godt vejr, hvor vi sluttede af med frokost i sparekassens lokaler.

Tak til alle som gjorde en indsats som indsamlere og til alle som gav et beløb. Vi må være taknemlige over at vi lever i den del af verden der har mulighed for at hjælpe andre.

Erling

Så er der dækket op til indsamling.

Seje konfirmander

Fra konfirmandweekendens hårde vandring i frostvejr og tunge snedriver. Heldigvis er det nogle seje konfirmander, jeg har haft i år, så de tog udfordringen op med godt humør, og vi havde en dejlig weekend, der som altid sluttede med en flot gudstjeneste tilrettelagt og udført af konfirmanderne selv. Tak for 8 gode måneder sammen med jer!

SØK

Mini-konfirmander

Også i år startede minikonfirmanderne op ugen før påske med at lave påskehaver, som de fik med hjem med beskeden om at graven jo først var tom påskemorgen. Det betyder, at det påskeæg vi lægger i haven før påske først må spises påskemorgen... Det forlyder at stort set alle mini'er overholdt dette bud. 😊

SØK

NYT FRA

Den Dynamiske Landsby

Foreningen Den Dynamiske Landsby fortsætter året ud med at understøtte arbejdet med at gøre Vorbasse attraktiv for indbyggerne og turisterne, at være opsamlingspunkt for gode ideer, og selv at fremlægge planer.

Vedrørende de gode ideer, der kommer fra lokale borgere, har vi bl.a. fået støtte fra Vorbasse Fonden til at få lavet en flot 'Vorbasse-plakat', som Mette Voldmester har tegnet. Den sælges som en ægte Vorbasse souvenir og er et fint kunstværk i sig selv at have hængende.

Efter sommerferien vil vi sammen med bibliotekets frivillige byde på to helt specielt afstressende formiddage med blyant og farver i hånden. Alle kan være med, især de, der ikke tror, at de kan tegne.

Når der er tale om områdefornyelsesplaner, vil Den Dynamiske Landsby gerne byde ind med forslag til hvordan byens enestående historie kan bringes i spil. Foreløbig har vi kastet vores kærlighed på karussellen Mr. Swing King. Men det er en noget kompliceret forelskelse; herom forhåbentlig mere næste gang.

Der er flere interessante ideer i støbeskeen. Vi mangler bare lidt flere medlemmer... Se gerne på vores hjemmeside:
dendynamiskelandsby.dk

ARRANGEMENTER I EFTERÅRET SÆT X KALENDEREN ALLEREDE NU

Sogne- eftermiddag

September

11

Tirsdag

Tirsdag den 11. september kl. 14:00 afholder menighedsrådet i samarbejde med Vorbasse Seniorer sogneeftermiddag.

Højskoledag

Oktober

6

Lørdag

Højskoledag med foredrag af Erik Lindsø **den 6. oktober 2018**. Erik Lindsø har i 25 år rejst landet tyndt med sin lille trækvogn, hvori han har gode historier. Han er en af

Danmarks store fortællere og en af de mest efterspurgte foredragsholdere. Med udtræk fra litteratur og filosofi krydret med humorens bid og gode historier sætter han tilværelsen under lup.

Erik Lindsø er forfatter, kulturjournalist.

Tidligere har han slået sine folder som programvært i Danmarks Radio og som forstander på Rønshoved Højskole. Desuden har han været redaktør af Højskolebladet og Magasinet Grænsen og informationschef i Folkehøjskolernes Forening.

KALENDER SOMMER 2018

JUNI

1. Fredag	18:00	KFUM og KFUK. Fredagsmylder i Vorbasse Sognehus.
4. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset. Sidste gang inden sommerferien.
5. Tirsdag	19:00	Sangaften på Frihavnen.
7. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset. Møde ved Dansk Europamission.
13.-14. Onsdag-Torsdag		Vorbasse Seniorer: To dages bustur til København. Andelslandsbyen Nyvang, Cirkusrevyen og øen Hven i Øresund. Pris 2.695.- alt inklusive.
20. Onsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Skjoldbjerg kirkehus.
21. Torsdag	15:00	Gudstjeneste på Frihavnen.
23. Lørdag	18:00	KFUM og KFUK. Skt. Hans hos Randi og Peter Vejen Thomsen, Skjoldbjergvej 33

JULI

3. Tirsdag	19:00	Sangaften på Frihavnen.
6. Fredag	18:00	KFUM og KFUK. Fredagsmylder sommerafslutning.
16. Mandag	19:00	KFUM og KFUK. Opstilling på div. parkeringspladser - kontakt Charlotte B. Lunds-gaard ved spørgsmål.
19. Torsdag	11:00	Vorbasse marked åbner med markedsgudstjeneste i "Pubben" ved Drivevejen.
19.-21. Torsdag - Lørdag		KFUM og KFUK. Opgaver i og omkring Vorbasse Marked - kontakt Charlotte B. Lunds-gaard.
23. Mandag	19:00	KFUM og KFUK. Oprydning på div. Parkeringspladser.

AUGUST

6. Mandag	19:30	Mandagsbibelkreds hos Birgit Koch
7. Tirsdag	19:00	Sangaften på Frihavnen.
13. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
16. Torsdag	15:00	Gudstjeneste på Frihavnen.
16. Torsdag	19:30	IM: Bedemøde i Sognehuset.
21. Tirsdag		IM: Kreds-møde i Bække ved Bjarne Hvidberg, Hodde.
23. Torsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Vorbasse Sognehus.
27. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
28. Tirsdag		Vorbasse Seniorer: Heldagstur til Sydfyn. Frokost på Hotel Christiansminde. Sejl-tur med veteranfærge og ophold på Valdemar Slot. Entre til Slottet, Jagt- og Trofæmuse-et og parken. Kaffe og kage i Cafeen. Pris: 498,00 alt inkl.
30. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset. Møde ved Gideonitterne.

ARRANGEMENTER

Markeds- gudstjeneste

Torsdag d. 19. juli 2018 kl. 11:00 vil der også i år i samarbejde med Vorbasse Grundejerforening blive arrangeret en kort markeds gudstjeneste i forbindelse med åbningen af årets marked. Gudstjenesten finder sted i "Pubben" ved Drivvejen. Efter gudstjenesten er der officiel åbning af markedet med bl.a. tale og flaghejsning. Alle er meget velkomne.

Mandags Café

Det at være sammen om noget, kan styrke fællesskaber og skabe nye. Det vil menighedsrådet gerne støtte op om. Derfor inviteres alle, der ønsker at dele hverdagen med andre, til kaffe og fælles samvær i Sognehuset på **mandage i ulige uger kl. 10:00**. Har du ikke selv mulighed for at komme i Sognehuset, kan du kontakte Birgit tlf. 22 81 25 41.

Mandagscafeen holder sommerferie og sidste gang inden sommerferien er den 4. juni og første gang efter sommerferien er den 13. august kl. 10:00 i Sognehuset.

Birgit Thomsen og Lilly Jørgensen

Sangaften på Frihavnen

Menighedsrådet indbyder til sangaften på Frihavnen **tirsdag den 5. juni, den 3. juli og den 7. august kl. 19 – ca. 21**

Alle er velkomne disse aftener. Vi sørger meget gerne for transport, man bedes blot kontakte

Birgit Thomsen i Skjoldbjerg, tlf: 22 81 25 41.
Kaffen koster 15,- kr

Gudstjenester på Frihavnen

Der er gudstjeneste på Frihavnen den 3. torsdag i måneden.

Torsdag den 21. juni og den 16. august kl. 15:00.

Vi starter kl. 14:30, med fælles kaffebord som koster 15,- kr.

Gudstjenesterne er for alle og der kan bestilles gratis kirkebil.

Skt. Hans i Skjoldbjerg

KFUM og KFUK i Vorbasse afholder skt. Hans hos Randi og Peter Vejen Thomsen, Skjoldbjergvej 33. **Kl. 18:00** vil grillen være klar til den medbragte aftensmad.

Vi sidder indenfor i gildesalen på gården - alle medbringer mad, service og drikkevarer.

Kl. 19:15: holder vi en andagt

Kl. 19:40: går vi ud og tænder bålet og synger midsommervisen.

Derefter nyder vi den medbragte kaffe og kage. Alle er velkommen

Arr. KFUM og KFUK i Vorbasse

Glimt fra Sognets historie fortsætter

Som I vil se i dette nummer af Sognebladet, fortsætter "Glimt fra Sognets historie". Vi er meget glade for at Jeremy Watts og Jørgen Møller fortsætter denne tradition. Vi glæder os til samarbejdet, og til at læse det I kan fortælle om emnet.

På menighedsrådets vegne

Birgit

Byen og arkivet i 40 år

Fra lokalhistorisk arkiv

Af Jørgen Møller

Rigtig mange er bevidste om, at Vorbasse har et lokalhistorisk arkiv. De færreste ved dog, hvordan arkivet er opstået – og hvornår. Det vil jeg forsøge at gøre rede for.

Forud for kommunesammenlægningerne i 1970 var man mange steder i de små sognekommuner betænkelige ved den usikre fremtid, og der var en udbredt nervøsitet for, at de små sognes identitet og historie helt skulle forsvinde. Sådan var det stort set overalt i landet – også i Vorbasse.

I 1968/69 overtalte Egå Tornbjerg Sven Tygesen til at lave en fortælleaften med titlen "Hvad protokollerne fortæller". Til gengæld lovede Egå så at samle nogle forskellige protokoller fra diverse foreninger, som Sven kunne tage afsæt i. Det blev selvfølgelig en stor succes, som var med til at vække interessen for at bevare de lokale historiske minder.

I 1973 opfordrede Arthur Mathiesen på Sogneforeningens vegne byrådet til at oprette et lokalhisto-

risk museum og arkiv for den nydannede Billund Kommune. Det var der stor velvilje til, og man nedsatte et udvalg til at varetage opgaven. Den største opgave var at skabe et museum, og på borgmester Bach Petersens opfordring gik man i forhandling med Beckmann Poulsen om at overtage hans hus og samling. Det lykkedes – og så skulle der bygges et nyt museum!

Det var en stor opgave, og arbejdet med at etablere et lokalhistorisk arkiv gled i baggrunden en tid. Den 27. januar 1977 afholdtes dog et møde i skolens aula, hvor Vilhelm Rasmussen fra Andst fortalte og viste lysbilleder fra det arkiv, som han havde været med til at oprette for flere år siden, så han var en erfaren mand at lytte til. Inden mødet sluttede, havde 23 af de ca. 35 deltagere meldt sig som en slags kontaktpersoner, der kunne tage imod arkivmateriale i hele Billund Kommune.

Nu skulle der sættes skub i det praktiske arbejde

med arkivet. Sven Tygesen tog sig af det forhandlingsmæssige på rådhuset og Ruth Tygesen og Jørgen Møller skulle tage sig af det praktiske med indsamling af arkivmateriale og begynde en indretning til arkivet i et ledigt lokale i det gamle kommunekontor (det nuværende Østervang). Der blev hentet viden og inspiration fra andre arkiver rundt i Jylland, og arbejdet skred frem, så den første registrering af arkivmateriale fandt sted i slutningen af november 1977. Så var arkivet i drift og derfor har vi valgt dette tidspunkt som arkivets fødselsdag. I november 2017 kunne arkivet således fejre sin 40 år fødselsdag. 40 år med konstant drift varetaget af frivillig arbejdskraft. Gennem årene har også Anna Tornbjerg, Niels Laurids Hansen, Sigrid Skygebjerg, Lene Trøllund, Inger Vitved, Alice Øster-

gaard, Tina Jensen, Anna Lise Andersen, Kirsten Sørensen, Ib Lykke Hansen ydet en stor indsats. Senest er også Gitte Madsen og Susanne Therkildsen blevet en del af arbejdsgruppen. Fødselsdagen er blevet markeret. Først i form af arkivkalenderen for 2018, der giver eksempler på begivenheder og hændelser i Vorbasse i arkivets 40 årige levetid. Denne kalender kan stadig købes. Den 26. marts præsenterede arkivet sin udstilling i Vorbasse Fritidscenter med navnet "Byen og dens arkiv gennem 40 år". Om aftenen afholdt vi en reception med udstilling og fortælling om arkivets historie og tanker bag udstillingen. Det gav selvfølgelig anledning til en masse god snak om diverse begivenheder. Udstillingen kan ses til ca. 1. maj

Et hvidt kors på væggen

Om Den Gl. Lægebolig, Gl. Grenevej og Dr. Clausen

Af Jeremy Watts

I et af de første 'Glimt fra Sognets Historie', skrev Birger Vitved-Jensen om 'Doktoren i vandtruget' og Den Gl. Lægebolig. Da Elin og jeg købte boligen, var vi ikke klar over, at vi fik en stor portion historie med i købet. Faktisk en indgang til landsbyens historie gennem hele det 20. århundrede. Nu efter snart 25 år gør vi klar til at forlade huset. Og typisk nok, når man rydder op til bunds, dukker glemte ting og historier frem. Jeg har skrevet lidt om huset og især dens ejer gennem mere end 40 år – Dr. Ove Clausen – i 'Lægen og landsbyen'. Siden er der kommet flere historier til, og jeg er glad for at få en anledning til at føje noget til. Jeg kan konstatere, at der er mange yngre i Vorbasse, der ikke kender til de gamle historier om

manden, der mere end nogen anden, var med til at hjælpe Vorbasse frem i sidste århundrede. 'Har der virkelig boet en læge i jeres hus?' bliver jeg spurgt. Ja, det har der – og en læge, der var mere end karl for sin hat.

Da vi flyttede ind, var huset i en trist tilstand efter mange års Tornerosesøvn. Vi bestræbte os under renoveringen på at bevare så megen historie som muligt. Blandt andet blev skunkvæggene i de soveværelser i tværbygningen isoleret, uden at vi gjorde mere ud af dem. Børnebørnene har faktisk nydt dem som fine skjulesteder under gemmelege. Nu under oprydningen dukkede der en lav 'løndør' op i den ene. Bagved lå et hemmeligt rum; døren, eller snarere lemmen, så lav er den,

kunne haspes indefra. Så havde man en lille kvadratmeter at gemme sig på. På den ene stolpe har der været tegnet et spinkelt sort kors, og på væggen er der malet et hvidt kors.

Det var netop i dette soveværelse, at Dr. Clausen gav husly til eftersøgte modstandsfolk under den tyske besættelse af Danmark under Anden Verdenskrig. Det hemmelige rum blev brugt, hvis tyskerne blev for nærgående. Til historien hører, at tyske officerer havde indlogeret sig i Den Gl. Lægebolig, ovenikøbet i rummet lige på den anden side af afsatsen. Deres store respekt for den bøse læge betød, at de holdt sig helt for sig selv. Efter krigen kom det frem, at den lokale tyske ledelse godt vidste, at Clausen var aktiv modstandsmænd. Andre lokale grupper, som Clausen havde kontakt til, blev ledet af f.eks. dyrlæge Rikhoff i Hejnsvig, Ole Kirk Kristiansen i Billund, og kromand Jeppe Nicolajsen i Hovborg. Clausen skjulte eller viderebefordrede nedskudte allierede flyvere og eftersøgte danskere. I kraft af, at han som læge havde køretilladelse og evigt var på farten, vakte hans færden ikke opsigt, skønt tyskerne forsøgte at registrere den. De må også have vidst, at han jævnligt fik illegale blade tilsendt, som blev mangfoldiggjort i huset – de er blevet ved med at dukke op gennem årene de mest mærkelige steder i huset.

Efter en noget forstumlet start i 1901 med skiftende læger, og endda en længere periode som børnehjem, som jeg senere vil berette om, faldt huset og lægepraksis til ro; først under læge Henriksen og derefter under Dr. Clausens 38-årige gerning. De første 20 år var han ene mand om jobbet, 24 timer i døgnet, syv dage om ugen. Det er derfor ikke så mærkeligt, at han værnede om sit sparsomme privatliv og sin fritid, brugt på at sammontømre underlige anordninger i huset i et kælderværksted, eller på at nusse i haven i gammelt tøj. Han købte også et lille sommerhus af træ ved vestkysten, som han selv gik og 'forbedrede' ved at bygge knaster på. Lægeboligen var nærmest en fæstning, da vi flyttede ind, med høje

cementmure omkring hele haven, et 'privat' skilt på havelågen, tremmer for soveværelsets vindue, kæder for kælder døren, og en høj hæk, der skærmede haven fra konsultationens venteværelse.

De mest interessante minder er dem, som folk stadigvæk beretter. Mange besøgende står i den gamle konsultation, nu vores entré, og bliver fjerne i blikket ved at huske tilbage. Mange erindringer en tid, hvor en kontant facon og snarrådighed var blandt en landlæges naturlige hjælpemidler. Som vi vil se, var Clausen nok en ener i landsbyen, men der fandtes mange læger som ham i andre landsbyer. Og ligesom hos ham, skjulte den bryske væremåde en stor vedholdenhed og empati for dem, der trængte til hjælp. De indbildte syge havde Clausen hverken tid til eller tålmodighed overfor, hvilket kom klart til udtryk.

Det var en anden tid: Man skal huske, at penicillin først kom i almindelig brug efter Anden Verdenskrig. Lægen på landet skulle bruge sin erfaring og sin intuition. Da der var et udbrud af meningitis med efterfølgende dødsfald, blev Clausen sat på en prøve. Han blev kaldt ud til et barn, der var smittet. Intet havde kunnet redde de andre børn. Clausen måtte forsøge sig: Han tog datidens antibiotika, sulfonamidtabletter, opløste en tablet i destilleret vand og sprøjtede det ind i barnets arm. Hun kom sig af sygdommen. Det var især de små patienter, som påvirkede Clausen. Ruth Mærsk kan huske en tid før krigen, da der var en epidemi af lungebetændelse blandt småbørnene i området. Seks døde i Gilbjerg og to eller tre i Hejnsvig. Clausen kunne intet stille op, og en dag da han var på besøg hos hendes familie, satte han sig næsten grædende ved køkkenbordet og sagde: 'Jeg kan ikke holde ud at se, at disse små børn, der dør!'

Det har været en kæmpe lettelse, da penicillin fandt vej til almindelige praksisser. Inger Schmidt husker hvordan hendes storebror i 1946 blev meget syg med en stor byld under armen. Der gik betændelse i den, og Clausen var særdeles bekymret for drengen. 'Jeg tror, vi skal forsøge os med noget nyt', sagde han, og gav den fireårige et skud penicillin. Det har sandsynligvis reddet drengens liv.

Herdis Koch, der blev bragt til verden først i 1950'erne af Clausen, havde ham som læge gennem hele sin opvækst, og kan fortælle om ham med blandede følelser. Da hun blev født, sagde Clausen til hendes mor: 'Det må De sgu undskyld'

de fru Sørensen, men det blev kun en tøs! Og da han puttede den lille i vuggen, skal han have sagt: 'Nu kan du ligge der og holde din kæft!' Da Herdis' bror døde som fireårig, sørgede Clausen med familien. Han havde selv nogle få år forinden oplevet tabet af en søn. Men som mange andre, var Herdis som barn ræd for Clausen: 'Han virkede vred og larmende, og han kunne ikke holde det ud, når børn græd.'

Det sidste illustreres af en episode med en dreng, der skulle have en tand trukket ud. Inden han overhovedet havde fået munden lukket op, begyndte han at hyle. Clausens reaktion faldt prompte: han stak drengen en lussing og sagde: 'Nu har du fået noget at hyle for!'

Anderledes gik det til med drengen fra Sønderhede. Faderen kom til Clausen med den tiårige, der havde en slem tandpine. Clausen så på tanden og gav drengen en let bedøvelse. Så snakkede han og faderen stille og roligt, og drengen faldt i staver. Pludselig vendte Clausen sig mod drengen og råbte: 'Luk gabet op, din negerunge!' I ren befippelse åbnede drengen munden og tanden blev snuppet af Clausen inden drengen nåede at blinke.

Som illustration af hans usædvanlige måde at gribe situationer an på og hans intuition, fortælles der også om dengang han blev kaldt ud til en landmand, der lå alvorligt syg med høj feber. Årsagen var ikke klar, men det krævede et hurtigt indgreb. Clausen kunne umiddelbart ikke stille meget op. Hans sædvanlige chauffør, Jørgensen, kørte ham tilbage til Vorbasse. Da han ville snakke, skar Clausen ham af. 'Hold kæft og lad mig tænke!' Da bilen nåede bygrænsen, råbte Clausen: 'Vend om! Hurtigt! Nu har jeg det!' Og det havde han: Manden led af noget så usædvanligt som kalvekastningsfeber, som han var blevet smittet med i stalden. Han blev behandlet, og blev rask.

Forholdet mellem Jørgensen og ham var ret specielt. Jørgensen var en af de meget få, Clausen var 'dus' med. Jørgensen var klar hele døgnet til at køre med Clausen; han må næsten have sovet i sit tøj. Kun to gange gik det galt. En gang sad de uhjælpeligt fast i en januar snestorm, og engang forulykkede bilen ved Kragelund krydset på grund af pludseligt isslag. Der sad de to herrer på hovedet i bilen, der var væltet ned i grøften. Heldigvis var bilen ret solid. Der blev stille et øjeblik, så sagde Clausen til Jørgensen: 'Hvorfor fa'en tog du mig med i dag?'

Lægegerningen har altid haft ansvar som et bærende element. I en landpraksis, hvor man dagligt blev udfordret, betød forvaltningen af dette ansvar alt. Lægen, degnen og præsten blev jævnligt vejret på denne usynlige vægt. Clausen var kold over for folkets syn på ham. Han havde sin gerning at passe, og den byrde, set med nutidens øjne, var urimelig. Men Clausen, igen som mange af sine fagfæller, stillede store krav til sig selv. Utallige er historierne om hvordan Clausen kørte ud to og tre gange om dagen til patienter for at tilse dem. Asta fortæller om sin far, der led af gigtfieber: Clausen tilså ham næsten dagligt en hel vinter igennem. Christian Kruuse, der fik en invaliderende astma, blev mindre heldigt behandlet af en assistent. Hvad gjorde Clausen? Han indlagde Christian i sit eget hjem, så han i en kritisk periode kunne overvåge ham.

Da en ung pige fik en hjernerystelse, ville Clausen ikke høre tale om, at hun skulle indlægges på sygehuset. 'Sådan en lille pige skal ligge i sit eget hjem.' Han tilså hende dagligt, indtil alt var vel. På et andet tidspunkt, fik hun en opsvulmet kirtel, der skulle opereres. Men den lå tæt på pulsåren. Clausen kiggede på hende: 'Sådan en lille pige skal ikke have et stort ar. Jeg kan selv lave det.' Det gjorde han så, med pigen liggende på køkkenbordet.

Clausens selvtillid fejlede ingenting. Men da en pige fra Hejnsvig mødte op hos ham for at få en sundhedserklæring, for at hun kunne komme i frisørlære, blev hun langt fra tilfreds med hans reaktion. 'Det får du mig fandeme ikke til at skrive under på. Ikke med de ben, du har. Det job holder du aldrig til!' Helt slukøret måtte hun tage hjem. Mange gange senere i livet har hun dog prist sig lykkelig for, at Clausen var så skarpsindig. Han havde jo ret.

Et langt og krævendt lægeliv må naturligvis have sine skyggesider. Som hans senere kompagnon og efterfølger, Kurt Tønning, udtrykker det: Alle læger har deres kirkegård. Der er to begivenheder, der huskes, den ene langt mere alvorlig end den anden.

En patient i Bække skulle tilses; han havde ondt i maven og kløen i endetarmen. Selv om han blev behandlet, fik han det ikke bedre. Allerede den næste dag ringede han igen. Smerten i maven var blevet voldsom. Clausen skældte ham ud: 'De skulle have ringet noget før! Jeg kommer med det samme.' Hvilket han gjorde, men mandens

smerte blev ikke afhjulpet. Tredje gang var det Clausens amanuensis, der kørte ud til patienten. Han var ikke i tvivl: 'Du har en sprængt blindtarm. Afsted med dig til sygehuset omgående!' Manden kom sig. Senere, da Clausen en dag traf ham, spurgte han ham: 'Hvordan kan det være, at De fik det så dårligt af, at jeg kiggede Dem i røven?!' Mere alvorligt gik det til med manden, der led af voldsom astma og skulle have en indsprøjtning af Clausen. Det var kort efter krigen. De, der sad i venteværelset, hørte et pludseligt bump. 'Clausen har nok slået ham ihjel!' spøjte de. Clausen stak hovedet ind i venteværelset. 'I kan godt tage hjem. Der er ikke mere konsultation i dag.' Helt forkert på den var de nemlig ikke. Det var en tragisk hændelse, hvor Clausen tog det sædvanlige glas og gav manden indsprøjtningen. Men det viste sig, at glasset var forkert emballeret og havde en meget større styrke end der stod på emballagen. Døden indtraf omgående. Clausen kørte direkte ud til hjemmet for at meddele det skete. Han indrapporterede hændelsen og fik senere en tjenstlig reprimande: Han skulle ikke alene have kontrolleret æsken, men også glasset.

Det tog meget hårdt på Clausen. Huset lukkede sig om familien, og Clausen satte en afløser på. Han søgte væk til en praksis på Fyn, hvor han blev i cirka to år. Som en sagde: 'Vi var kede af ikke at have ham. Heldigvis fik han ikke solgt praksis i Vorbasse, og han kom tilbage.' Da han blev spurgt, hvorfor han havde besluttet sig for at vende tilbage, sagde han blot: 'De fynske kællinger var ikke til at være ved!'

Som Kurt Tønning har bemærket, var tonen 'rustikal' og 'hård i slaget'. Ikke fordi Ove Clausen var fra en uuddannet baggrund. Hans tre brødre fik også høje stillinger: Sten Clausen blev politimester i Kolding, Johan Clausen blev rektor på Frederiksberg, og den yngste, Kay Clausen, blev overlæge i Roskilde. Sådan var omgangstonen åbenbart blandt mange læger, der blev uddannet efter Første Verdenskrig. Men sådan var arbejdsmoralen også. Eksempelvis fortælles der mange historier om en nabolæge, Dr. Thomsen i Vandel. En del patienter i Almstok brugte ham. En af dem kan huske, at da hans datter blev syg med mæslinger og fik 40 i feber, blev hun tilset i løbet af formiddagen af Dr. Thomsen. Ved midnatstid kørte der en bil ind på gårdspladsen. Det var Thomsen, der mødte uanmeldt. 'Jeg skulle bare se, hvordan min lille blomst havde det! Nu

må De notere hendes temperatur de næste tre dage.' Da han senere kom forbi og fandt ud af, at de faktisk havde glemt at skrive op, blev han lige så bøs som Clausen: 'Jeg sagde sgu, at I skulle notere det!'

Det fortælles også, at Dr. Thomsen en dag var på vej ud for at fiske. Han stoppede op for at veksle et par ord med en af sine patienter, der kom cyklende imod ham. 'Jeg har så ondt i min tand!' klagede han. 'Det ordner vi her', sagde Thomsen og steg ud af bilen. 'Jeg kan tage den med min fisketang til afkrogning.' 'Hvad, her midt på vejen?' 'Ja da, der er ingen grund til at grise sig til nede i grøften,' var svaret. Tandten blev taget, og manden var nok faldet om, hvis ikke Thomsen havde haft fat i cyklen. Med til historien hører det, at en københavnerfamilie, der kom kørende stoppede brat op. De troede, at de var vidner til et overfald på en sagesløs cyklist. De blev rystet over at se, hvordan lægekonsultationer foregik på landet! Det skal dog også indrømmes, at der var nogle læger, der ikke havde de evner, som Clausen og Thomsen havde. Uden at nævne navne, kan man remse mange tilfælde op: lægen, der cyklede ud til en patient med sprøjtten ladt og klar i hånden, eller den, der var så sparsommelig, at han efter endte behandlinger tog restmedicinen med sig og solgte den videre til en anden patient med bemærkningen: 'Den kommer fra en meget renlig familie!' Eller lægen, der fortsatte sit virke i en høj alder, selv om synet bestemt ikke var godt. Han skulle give en patient en indsprøjtning i baglåret, og vedkommende vendte sig lydigt om i sengen. Så stak lægen – i madrassen, og gav indsprøjtningen. 'Det skulle nok klare det', bemærkede han tilfreds.

Som en pudsigt efterskrift kan jeg nævne, at ikke længe efter at Elin og jeg var flyttet ind i Den Gl. Lægebolig, besøgte vi hendes yngre søster, der boede i et lige så stort hus i Roskilde. Da vi gik rundt i haven, beundrede jeg en fin ginkgo biloba og en mægtig vandgran. 'Sådanne to træer har vi også i vores have i Vorbasse; de ser ud til at være cirka lige høje. De tidligere ejere var glade for sjældne træer.' 'Ja', svarede søsteren. 'Det var Dr. Clausen også.' 'Dr. Clausen – hvad mener du?' 'Jo', svarede hun. 'Kay Clausen, der ejede huset før os. Han var specialist på sygehuset her i Roskilde.'

Mærkeligt sammentræf: To søstre havde købt hus af to brødre.

KONTAKT

Grupperådsformand

Lene Sloth, mobil: 22 50 66 23, email: ls.sloth@gmail.com

Næstformand

Jens Dalgaard, mobil 40 88 25 21

Gruppenleder for De grønne pigespejdere

Mette Jensen, mobil: 50 74 15 71

email: pigespejdervorbasse@gmail.com

Gruppenleder for KFUM spejderne

Gert Jørgensen, mobil 21 84 27 93

Se mere om de forskellige enheder og mødetidspunkter på www.vorbasse.dk under spejderne.

Telefonkæden: Er du alene og ønsker en daglig opringing, kontakt da Inger Vitved-Jensen, Gammel Grenevej 1, Vorbasse, tlf. 75 33 31 59 / 29 29 68 14

Besøgstjenesten: Ønsker du en ven, der vil besøge dig regelmæssigt, eller ønsker du selv at besøge, kontakt da Annette Thuesen, Sønderhedevej 22, Vorbasse, tlf. 60 23 19 57.

Spis-sammen-aftener: Ønsker du at være med, kontakt da Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40

Nørklegruppen: Ønsker du at være med, kontakt da Lea Hansen, tlf. 28 70 20 16

BØRNEKREDS

-mødes på stoppestedet hver tirsdag kl. 14:30-16:00 (ikke i skoleferier). Alle børn fra 4 år er velkomne.

Ledere: Gitte Thomsen - Else Christensen- Lene Knudsen - Anne Mette Jakobsen

UDSYN

Udsyn holder sommerferie indtil september.

Kontaktperson: Lilly Jørgensen, mobil 20 33 58 97

KONTAKTPERSONER

Mandagscafé:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Idræt om dagen:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

Børnekredsen:

Anne Mette Jakobsen, tlf. 75 33 34 12

Indre Mission (IM):

Jørgen Christensen, Dalagervej 10, tlf. 30 42 04 95

KFUM's Soldatermission:

Ernst Thomsen, tlf. 21 77 78 17

Vorbasse Seniorer:

Birgit Pøl Nielsen, tlf. 40 79 60 99

Røde Kors:

Erik Andersen, tlf. 24 25 20 74

Udsyn:

Lilly Jørgensen, tlf. 20 33 58 97

Lokalhistorisk arkiv:

Jørgen Møller, Tlf. 20 80 36 38

Skjoldbjerg Beboerforening:

Hans Peder Kristiansen, tlf. 23 81 90 00

Frihavnens Venner:

Ingrid Nissen, tlf. 75 33 32 96

Høreforeningen:

Kristian Hansen, tlf. 75 33 33 14

Sogneindsamling:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Vorbasse Husholdningskreds:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

e-mail: Ner1@stofanet.dk

Vorbasse.dk:

Inger Donslund.

Nyheder og arrangementer til vorbasse.dk sendes til vorbasse@vorbasse.dk

KFUM og KFUK I Vorbasse:

Charlotte B. Lundsgaard, tlf. 61 34 31 96

Afdelinger: Klub Magnum, Unge/voksne,

Familie arbejde, Fokusafstner, Fredagsmylder

OBS:

Det er foreningens eget ansvar at maile til kirkebladet med ændring af kontaktpersoner eller lignende.

GUDSTJENESTER

MAJ	VORBASSE	SKJOLDBJERG	
27. Trinitatis		10:30 JJ	9:00 Hejnsvig, JJ
JUNI			
3. 1.s.e.trinitatis	10:30	9:00 Kirkekaffe	
10. 2.s.e.trinitatis	9:00 Kirkekaffe	10:30	
17. 3.s.e.trinitatis	10:30	9:00	
24. 4.s.e.trinitatis	9:00	10:30	
JULI			
1. 5.s.e.trinitatis	10:30	9:00	
8. 6.s.e.trinitatis	10:30		9:00 Hejnsvig, SØK
15. 7.s.e.trinitatis	9:00 Kirkekaffe		10:30 Vesterhede, SØK
19. Torsdag	11:00 Markedsgudstjeneste		
22. 8.s.e.trinitatis		10:30	9:00 Hejnsvig, SØK
29. 9.s.e.trinitatis	10:30	9:00 Kirkekaffe	
AUGUST			
5. 10.s.e.trinitatis	9:00 JJ		10:30 Hejnsvig, JJ
12. 11.s.e.trinitatis	10:30 JJ		9:00 Hejnsvig, JJ
19. 12.s.e.trinitatis		9:00 JJ Kirkekaffe	10:30 Vesterhede, JJ
26. 13.s.e.trinitatis	9:00 Kirkekaffe	10:30	

JJ = Jørgen Johansen SØK = Susanne Østbjerg Kargo

KOMMENDE INDSAMLINGER: 27. maj - 26. august: Blå Kors Danmark, KFUK's Sociale Arbejde
KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Missionen blandt Hjemløse

KIRKEBIL: Der kan til alle gudstjenester bestilles kirkebil. Kontakt Billund Taxa, Tlf. 75 35 35 06,
senest 1 time før gudstjenesten begynder. Kørslen er gratis.

FOLKEKIRKEN